

påberåbte sig Sikkerhedsrådets udelukkende kompetence.

Plenarforsamlingen vedtog tillige med 100 stemmer for, 1 imod (Portugal), medens 3 afstod (Frankrig, Spanien og Sydafrika), en resolution om *uddannelsesprogram for territorier under portugisisk administration* (res. 2108). Ifølge resolutionen opfordres medlemslandene til især at yde stipendier for gymnasieundervisning og faglig og teknisk uddannelse, da kun få ansøgere fra de pågældende territorier er kvalificeret til optagelse på universiteter.

4. udvalgs beretning: A/6209.

Formynderskabsrådets beretninger.

(Dagsordenens punkt 13).

På møder mellem den 14. og 18. december 1965 behandlede 4. udvalg formynderskabsrådets beretninger for perioderne juni 1963-juni 1964 og juni 1964-juni 1965. Beretningerne omhandler de eneste tilbageværende formynderskabsområder, der hører under Generalforsamlingens myndighed, nemlig *dels* den nordøstlige del af New Guinea med tilliggende øer, der af Australien administreres sammen med New Guineas sydøstlige del, territoriet Papua, *dels* øen Nauru, der administreres af Australien på egne samt på Storbritanniens og New Zealands vegne.

Medens Generalforsamlingen i de senere år blot rutinemæssigt har vedtaget resolutioner, hvorunder Formynderskabsrådets beretninger tages til efterretning, besluttede 20. samling at vedtage en substantiel resolution om hvert af de to formynderskabsområder.

I. Formynderskabsområdet Nauru.

Under debatten udtalte *Liberia*, Formynderskabsrådets eneste valgte medlem, at Nauru var i stand til at styre sig selv; levestandarden var høj, men befolkningen (5.000) ville ikke kunne opretholde livet på øen, når dennes eneste indtægtskilde, fosfatlejerne, var udtømt. Australien burde derfor ved at transportere jord til øen genskabe denne til landbrugsformål; dette kunne praktisk lade sig gøre på de skibe, der ellers sejlede tomme til øen for at hente fosfat. Der

havde været tale om at flytte befolkningen til Curtis Island på Australiens østkyst, men dette var nu udelukket, da det ikke længere var befolkningens ønske.

Australien svarede, at der var mange problemer, der måtte undersøges, før spørgsmålet om befolkningens uafhængighed og fremtidige hjem kunne finde sin løsning. Liberias forslag om at transportere jord til øen ville ikke løse problemerne, fordi jorden langsomt ville forsvinde i koralundergrunden, rent bortset fra at nedbørsmængden var for ringe til landbrugsdrift.

Den 16. december forelagde en række afrikanske lande *et resolutionsforslag der anmoder Australien om at fastsætte en dato — ikke senere end 31. januar 1968 — for Naurus uafhængighed, og som henstiller, at Australien tager skridt til påny at gøre øen beboelig for den nauruanske befolkning som en suveræn nation. Resolutionen blev den 18. december vedtaget af 4. udvalg med 61 stemmer for, medens 19 lande afstod (de vestlige lande, herunder Norden, der fandt resolutionen urealistisk).*

Plenarforsamlingen vedtog resolutionen (res. 2111) den 21. december 1965 med 84 stemmer for, medens 25 lande afstod.

II. Formynderskabsområdet New Guinea og territoriet Papua.

Under debatten om disse områder fremkom alene *Sovjetunionen* med et indlæg, der bestod af den sædvanlige kritik af den administrerende magt for misbrug, vanrøgt og undertrykkelse af områderne og befolkningen (i alt 2 mill.), anvendelse af territorierne som kilder for råstoffer og billig arbejdskraft, samt som base for Australiens og New Zealands deltagelse i den amerikanske aggression i Vietnam.

En række afrikanske lande forelagde *et resolutionsforslag, der bemærker, at Australien endnu ikke har taget tilstrækkelige skridt til opfyldelse af formynderskabsaftalen og kolonideklarationen, og som anmoder Australien om at fastsætte en snarlig dato for områdernes uafhængighed i overensstemmelse med befolkningens ønsker.*

Australien kritiserede resolutionen, dels fordi den ikke nævnte de skete fremskridt, dels fordi det ikke påhvilede Australien, men den pågældende befolkning, at frem-